

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ד' תמוז תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא סד | דף הכולל: יומא מד.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תר"ט עד סימן תר"י אמצע סעיף ד' בהגה "ואם כבו גרות".
מוסר: שם עולם - פרק ה' עד 'והנה בודאי'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ה' עד פרק ו' 'והנה שלמה שנה'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

לקראת שבת הארץ לכו ונלכה – התכנית החדשה מבית 'דרשו' ושיח אמונה | מה שצריכים לקבל, מקבלים. גם כוס קולה... | המומחה הרפואי שמקבל את כולם בלי תור | 2167

הסיפור היומי

הדיין התעורר בבעתה. הוא אינו רגיל לחלום
חלומות ברורים כאלו. הוא יצר קשר עם המשפחה
וביקש מהם לכנס את כל האחים בשעה מסוימת
במקום פלוני, מכיוון שיש לו הודעה חשובה מאוד

מחלוקת, הרבה יותר ממה שחשבתם...

במקום לשבת ולדון כיצד לחלק את הממון שאביהם הותיר, כל אחד מהאחים התחיל לטעון, כי 'לו משפט הבכורה'. מגיע לו לקבל את הדירה הגדולה ועליו לקבל יותר מאחיו האחרים, מכיוון שהוא עשה כך וכך למען אביהם וכיו"ב. הרוחות התלהטו והצעקות נשמעו לכל עבר. במקום להגיע לעמק השווה, הם נפרדו כל אחד לדרכו בכעס גדול ונורא, כאשר כל אחד מהאחים הכריז על חרם כללי של שאר אחיו.

עם כל הצער שבדבר, המשפחה שהתחנכה על אדני התורה הקדושה ידעה, כי עליהם לפנות ל'דין תורה' בבית-דין כדי שיפסקו להם כיצד לחלק את הרכוש שאביהם הותיר. מועד הדיון נקבע. כשהגיע היום המיוחל, כל אחד מהאחים הגיע בנפרד לבית-הדין. הדיינים התחילו לשמוע את האחים לפי סדר.

הדיון לא היה פשוט כלל. זעם, בכי, צער וצעקות היו באותו דיון כשלעיתים אחד האחים התפרץ לתוך דברי השני. המראה היה קשה מאוד. עד לפני תקופה לא ארוכה היו בני-המשפחה

להלן סיפור מופלא שסיפר הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א. יש בו כדי ללמדנו עד כמה צריך להיזהר מפני מריבות ומחלוקת וכיצד מתייחסים אליהם בשמים. המעשה התפרסם לפני יותר מחמישים שנה ועורר בזמנו התעוררות עצומה בנושא המחלוקת. מדובר על משפחה חשובה ומפורסמת בארץ. אבי המשפחה היה אישיות תורנית חשובה ביותר הרביץ תורה ברבים. שיעוריו נודעו בשערים. הרב שהיה בעל מתק שפתיים משך אנשים רבים, שהיו משומעי לקחו. דבריו התקבלו על לב השומעים. כך היה במשך שנים רבות.

אולם לא לעולם חוסן. ביום מן הימים הרב התבקש לבית-עולמו כשהוא זקן ושבע ימים. בני המשפחה ישבו עליו 'שבעה'. הם הצטערו רבות על אובדן הצדיק, כשאינם יודעים כיצד למלא את החלל העצום שנוותר. לאחר ימי ה'שבעה', האחים פתחו את הצוואה שאביהם הותיר. הסתבר כי היה לאב רכוש לא מבוטל. הוא הותיר להם ממון רב ויקר ערך, מספר דירות, מטלטלים רבים וכסף רב.

"דע לך", המשיך, "שכאשר שומעים בשמים שהמריבה והשנאה נוצרו בגלל הרכוש שהשארתי להם, מתעוררים עלי דינים קשים שמצערם אותי. לכן, לכל הפחות, שירחמו על נשמתו ולא יזכירו את שמי!".

הדיין התעורר בבעתה. הוא אינו רגיל לחלום חלומות ברורים כאלו. הוא יצר קשר עם המשפחה וביקש מהם לכנס את כל האחים בשעה מסוימת במקום פלוני, מכיוון שיש לו הודעה חשובה מאוד. בני המשפחה התפלאו, אבל הגיעו לאותו מקום, כמו שביקש מהם. הדיין הגיע וסיפר להם את כל מה שראה בחלומו. אביהם מתייסר מאוד בגלל המחלוקת.

האחים ששמעו זאת הצטמררו והזדעזעו עד עמקי נשמתם. הם הבינו שאביהם האהוב סובל נורא. כל זאת בגלל המחלוקת על הירושה. מכיוון שכולם היו באותו מקום, הם הסכימו להתפשר אחד עם השני ולא לערוך דין-תורה. הבינו שרק כך הם יעשו נחת רוח לאביהם שבשמיים. בסיכומו של עניין, הם הגיעו בעצמם לחלוקה הוגנת של הרכוש בלי לערב את בית-הדין ובלי לצער את המנוח שנפטר.

(פניני עין חמד)

מאוחדים ביניהם ועוזרים אחד לשני. והנה, עתה, בגלל ירושה שהותיר אביהם מצאו את עצמם שונאים את אחיהם - בשר מבשרם.

הדיינים שמעו את דברי האחים. לאחר דיון קצר ביניהם, הם אמרו לבני המשפחה, כי עליהם לשקול את הדברים שנאמרו. האחים היו צריכים להגיע להגיע לאחר עוד כמה ימים לבית הדין, כדי שיוכלו להמשיך את הדיון.

באותם הימים שלפני הדיון השני חלה תפנית דרמטית. התרחש אירוע ששינה את פני הדברים לחלוטין. אחד הדיינים שהשתתף בדין-תורה של אותה משפחה, הכיר את אב המשפחה אישית. לילה אחד הוא ראה את האב בחלום.

האב פנה לדיין, כשעל פניו ניכר צער רב. האב אמר לו: "דע לך, שבכל פעם שילדי מזכירים את השם שלי בדין תורה, שנערך אצלך, מטלטלים אותי בשמיים מצד לצד. מפריעים את שלוותי ומנוחתי ואני מרגיש צער איום וסבל נורא". אנה ממך", הנפטר התחנן אליו, "אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה, ספר לילדים שלי מה אמרתי לך. בקש מהם שלא יזכירו את שמי בכלל בזמן הדיון.

חדשות דרשו

לקראת שנת השמיטה הבעל"ט: מעמד מרומם ליסוד תכנית 'קנין שביעית' ע"י הארגונים 'דרשו' ו'שיח אמונה'

תכנית לימוד, שינון ומבחנים נושאי מלגות תתקיים בעז"ה בשנת השמיטה

בדברי ברכה ואמר שכידוע שהחזון איש תיקן בכולל את הסדר שבכל ערב שביעית בקיץ שלפני שמיטה לומדים הלכות שביעית כדי שידעו את ההלכות ויכולו לקיים אותם. בודאי זה דבר גדול, המפעל הזה שנוסף לכל הפעילויות של דרשו, ללימוד של הלכות שביעית, זכינו לדרך אמונה והשיח אמונה, ללימוד את ההלכות הלכה למעשה, שמסכם ומקבץ את ההלכות. בודאי שיהיה בזה חיזוק גדול לשמיטת הארץ וקיום מצות שמיטה כתיקונה.

הגאון רבי חזקיהו אברהם ברוידא שליט"א רב שכונת גני איילון הוסיף דברי חיזוק ששמירת השמיטה כמו שמביא הדרך אמונה בשם החזו"א שכתוב במוצאי שביעית בן דוד בא זה הכל ע"י זה שישמרו שביעית. כמובן שהחיוב והעול והאחריות לדעת הלכות שביעית הוא גדול ונורא וודאי וודאי צריך שיהיו תלמידי חכמים שיוכלו להורות את הענינים הללו מכיון שהשאלות הללו הם בכל בית ובית.

בנו של מרן שר התורה הגאון רבי יצחק שאול שליט"א הביא את דבר אביו שליט"א ליסוד 'קנין שביעית' כידוע ששמירת הלכות שביעית מקרבת את הגאולה ומצילה מכל הצרות. ואמר

תנופת החיזוק הגדול של דרשו מביאה בכנפיה בשורה מיוחדת נוספת לעולם התורה ובמעמד מרומם ומיוחד בבית מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, הוכרו כי ארגון דרשו בשיתוף מיוחד עם הארגון 'שיח אמונה' בנשיאות מרן הגר"ח שליט"א ייסדו את התכנית 'קנין שביעית' ללימוד הלכות שביעית ברמב"ם ובדרך אמונה, כאשר תכנית זו תתקיים בשנת השמיטה הקרובה ללימוד שינון וחזרה ועמידה בכור המבחן.

במעמד המיוחד השתתפו הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א ראב"ד בד"ץ בני ברק ורב שכונת רמת דוד, הגאון רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א אב"ד שערי הוראה, הגאון רבי איתמר גרבוז שליט"א ראש ישיבת ארחות תורה, הגאון רבי ברוך דב דיסקין שליט"א ראש ישיבת ארחות תורה, הגאון רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א רב שכונת נאות שמחה מודיעין עילית, הגאון רבי חזקיהו אברהם ברוידא שליט"א דומ"ץ בני ברק ורב גני איילון, הגאון רבי יהודה אריה דינר רב מרכזה העיר ב"ב, הגאון רבי יהושע ברכך שליט"א ראש כולל עץ חיים ורב קהילת יוצאי צרפת. הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א ראב"ד בד"ץ בני ברק פתח

הביטוי גיבורי כח על שומרי השביעית ובאבות דרבי נתן אנו מוצאים את המושג גיבורי תורה, ומה המובן של גבורי תורה, מישהו שמבטל את עצמו ומהפך את הנטיה שלו ומסלק ומנתק את עצמו מהבלי העוה"ז, ומקבל עליו עול תורה. זה הפשט גבורי תורה.

אנחנו עוסקים כאן בהקמת לימוד של שביעית, לצרף יחד את השומרי שביעית, הלומדי שביעית, אלו הגבורים של שביעית, עם לימוד של שביעית, שיהיה לא רק לימוד, שיהיה גבורי תורה, לדעת, להבין, להיבחן, לקבל את העול של תורה, ולתת את התמיכה אחרי תקופה קשה שהנטיה ודרך הטבע זה לצמצם ולא להרבות, אבל מרבים עוד, אחרי תקופה הקשה.

מִרְן הַחֲזוּ"א זֶלֶה"ה שֶׁזֶה ע"י שִׁיקִימו הַלְכוּתִיה בְּשִׁלְמוֹת וְזֶה ע"י שִׁלְמָדוֹ אֶת הַהֲלָכוֹת עַל בּוֹרִיִּים כְּדֵאִתָּא סוֹף פ"ק דְּקִדּוּשֵׁין לִיְמוֹד מְבִיא לִידֵי מַעֲשֵׂה. גַּם אִלּוּ שֶׁאֵין לָהֶם שְׂדוֹת ע"י הַלִּימוֹד נִחְשָׁב כְּמוֹ שֶׁהֵם מְקִיִּימִים כְּמוֹ שֶׁכָּתֹב הַח"ח זֶלֶה"ה בְּתוֹרָה אֹר. וְהֵנָּה בְּגַמ' מְבוֹאֵר הִרְבֵּה פַעֲמִים שֶׁחֲזוּ"ל כְּדֵי לְזַרְזוּ הֵיוּ עוֹשִׂים מְבַחְנִים לְתַלְמִידִים, הוּא בְּדִיק לֵן רַבָּא וְכו', וְעַי' רש"י בְּעִירוּבֵין י"ג לְחַדָּד הַתְּלַמִּידִים שִׁישִׁימוּ לָבֶם לְתוֹרָה וְיֵאמְרוּ פִּלְפּוֹל מִלָּבֶם. וְזָכוּ אֲרוֹגוֹן דְּרָשוּ לְזַרְזוּ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים ע"י הַמְּבַחְנִים, וְעַתָּה לְקִרְאָת הַשְּׁמִיטָה מְחֻזְקִים הָעֵנִין בִּיתֵר שֶׁאֵת וְיֵתֵר עוֹז, לָכֵן אִף יְדֵי תַכּוֹן עִמָּם וְנִזְכָּה לְהַגְאֹלָה הַשְּׁלִימָה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אֲמֵן".

נְשִׂא דְרָשוּ נְשֵׂא דְבְרֵי בְּרַכָּה לְסִיּוֹם הַמַּעֲמָד אֲנוּ מְכִירִים אֶת

פרשת השבוע

לאחר זמן לא רב הופיע הבחור בביתי נרגש ונסער. "אכן, כנראה למדתי לצערי הרב שמאיחורים וחיסורים 'לא מתים'... מה עושים? מה עושים?" התחנן על נפשו. "היש תקנה?"

Yossi Zamir/Flash90

על התוצאות של ויתור 'קטנטן' ליצר - מעשה שסיפר הגרב"מ אזרחי שליט"א

ידעתי כי מעולם בכל שנותיך בישיבה לא רק שלא החסרת, אלא אף לא איחרת. אדרבא, באת תמיד לפני התפילה, הקפדת על אמירת קרבנות. אף בימי בין הזמנים הופעת ממרחקים לתפילת שחרית מתוך דאגה שמא לא יהיה מנין בשנותיה הראשונות של ישיבת עטרת ישראל. כל זה ידעתי. אך גם עוד ידעתי. ידעתי כי כשהתחלת להחלים קמעא, חומך הלך הלך וירוד, גם אם עוד לא הבראת - למדת אולי שלא בידיעתך שני דברים: ש'לא מתים' משפעת קלה או מחום, ש'לא מתים' מאיחור לתפילה או אף מלהחסירה בישיבה...

"הוא, המצויין הזה, שלא בהפתעתי הרים גבות... כלומר, איזו פילוסופיה היא. מי חושב על דברים כאלה? וכי מפני מה יש לחשוש בשומר סדר כמוני? כך הביעו פניו, ידיו וכל מציאותו. ואני שותק. הבחור מפטיר מילות סיום ופרידה, מפנה גבו וממשיך לצעוד הלך וחזור בבית המדרש.

"בימים הראשונים אמנם הקפיד המצויין הזה והגיע כדרכו לתפילה. אמנם שמתי לב שאת הקרבנות לא הספיק לומר לפני התפילה כדרכו, אבל מי יבוא בטענות אל מי שאינו אומר, מה עוד שאולי חלש הוא הבחור הנפלא הזה. אך לאחר כמה ימים האיש לא הופיע לתפילה. לאחר כמה ימים שוב הופיע לסירוגין, עד שהופעתו דעכה כליל.

"לאחר זמן לא רב הופיע הלה בביתי נרגש ונסער. 'אמנם כן', ספק דיבר ספק התוודה, 'אמנם כנראה למדתי לצערי הרב כי מאיחורים ומחיסורים 'לא מתים'... לא עמדתי על הדברים עד עתה. לא תיארתי לעצמי כי כל כך מחלחלת הידיעה הזאת גם ללא

על כן יאמרו המשלים באו חשבון (במדבר כא כו)

סיפר הגרב"מ אזרחי שליט"א בספרו 'ברכת מרדכי' מעשה שהיה:

"אחד הבחורים המצויינים ביותר, הן באישיותו הן בתלמודו, בשמירת המסגרת, בהתנהגות כללית בין אדם למקום ובין אדם לחבירו; מעולם לא החסיר או איחר לתפילה, סדר וכו' - לימים חלה וחומו עלה. בתחילה עוד התגבר והחזיק מעמד בשמירת סדר יומו, אך בהתגבר מחושו נאלץ להישאר רתוק למיטתו. החסיר יומיים, אך בשלישי - עדיין מתעטש, משתעל, התרמומטר עדיין מורה על כמה מעלות של חום - התגבר כארי, חזר באמצע סדר ראשון למקומו בישיבה, מתנועע על גמרתו, מנעים בקולו הצרוד כקדם.

"ניגשתי אל המצויין הזה, ומתוך ארשת רצינות פניתי אליו ושאלתי: היכן היית הבוקר? דומני כי לא ראיתך בשחרית? "הסומק עלה בלחיי החיוורות עדיין, וביותר מקמפוצ' תרעומת החזיר: הלא ראש הישיבה יודע שהייתי מרותק למיטה כמה ימים. וכי אחר במקומי היה מופיע בישיבה כמוני? הלא ודאי היה נשאר עוד כמצוות רופא במיטתו עדי יחלים, עדי ירגיש טוב. ואנוכי, משום שהקדמתי, וברגע הראשון כשהרגשתי מסוגל, הופעתו... תובעים אותי מדוע איחרתי?! כלום בשביל התנהגותי המיוחדת הפסדת? מדוע ילין עלי ראש הישיבה?

"הורדתי את הארשת שהתעטפתי בה, ובקול רך ומעושה השבתי: בחור מצויין שכמוך, הריני להסביר לך את מוזרות פנייתי אליך. ידעתי גם ידעתי את מצוינותך, ידעתי את דיוקך,

"לא, אמרתי. כל אלו עדיין אינם מוכיחים. אך התנהגותך העקבית ברציפות יום יום שעה שעה ללא הרף, היא אמנם תוכיח. מסופקני אם הוכיח המצויין הזה כי חזר כבתחילה אם לאו. מסופקני אם נמחקה כליל הידיעה שקיננה בקרבו אז בשוכבו חולה. אבל בכל זאת הוכיח כי הבין כנראה..."

(אור דניאל)

מודע... מה עושים? מה עושים? התחנן על נפשו. 'היש תקנה?'
"כן, אמרתי לו. תקנה אחת ויחידה. החדר לעצמך בראש כי כשמאחרים או מחסירים לא 'לא מתים'. בשום אופן לא 'לא מתים'. המוכן הינך, בחור מצויין שכמותך? מוכן?"
"כן! וכי עמידתי הנוכחית, דמעותי, התחננותי, אינם מוכיחים

זאת?

קול העם

תוך כדי הילוך, אני שח למשפחתי, כי אינני מבין מהו קוצר הרוח שנפל עלי בפתע פתאום. מה היה קורה אילו היינו נשארים עד לאוטובוס הבא בו אנו רגילים תמיד לנסוע? למחרת כבר הבנתי...

קורא 'הפותח' משתף בשני סיפורי השגחה פרטית שחווה לאחרונה

בי איזה לחץ, עצבנות בלתי מוגדרת, הרגשתי שאני חייב להגיע הביתה כמה שיותר מהר. ב"ה שיום המחר אינו עתיד להיות יום משעמם, וגם עוד הלילה לא חסרים דברים נצרכים לטפל בהם. כששבתי לבית ההורים מבית הכנסת מצאתי ונשארו כעשרים דקות עד האוטובוס. התאמצנו קלות, הדזרזנו, והצלחנו לצאת לדרך - לכיוון התחנה בזמן סביר להספקת האוטובוס.

תוך כדי הילוך, אני שח למשפחתי, כי אינני מבין מהו הקוצר רוח שנפל עלי בפתע פתאום. ומה שונה שבוע זה משבועות אחרים. הרי מצד ההגיון אין כאן גם תועלת של הרווחת זמן, משום הקפדתנו על סעודת מלווה-מלכה כראוי, אשר הינה עדיין לפנינו, ואם היינו נשארים עד לאוטובוס הבא בו אנו רגילים נסוע, בינתיים היינו סועדים אצת ההורים.

למחרת כבר הבנתי. התברר כי באוטובוס השני, בו היינו אמורים לנסוע אם לא הדחף התמוה להקדים, ארעה תקלה לקראת סוף הנסיעה - חזר נוצר במכיל המים המשמשים לצינון המנוע, המים החלו נשפכים, והאוטובוס כולו בסכנת התלקחות. בכניסה לעיר, המרוחקת מרחק משמעותי (אשר משמעותו נכפלת ב'תעריף לילה' - השעה 00:00, על עוללים וטף) מן הקריה החרדית, הורדו כולם מן האוטובוס אחר כבוד. יכלו לחכות לאוטובוס שיוצא עכשיו מביתר... הסתדרו כפי שהסתדרו. חלק רגלית צעדו, וחלק גדול הביא לקידוש שם שמים, כאשר חזרו איש לביתו ע"י היעזרות בבעלי רכבים נדיבי לב ששמעו על מצוקתם וחשו מהר לסייע.

לכשעצמי הרגשתי באופן מאוד ברור וחד - כי סובבו הסיבות בהשגחה פרטית בכדי שאנצל מעגמ"נ אשר לא נגזרה עלי.

אחרי יום עמל מפרך, ואחרי שאני קורס כמה דקות לנמנום - ספה בתקווה שישפר במעט את מאזן העייפות הנורא, אני קם. צריך לרדת לביה"כ, חברותא קבועה. זורק שאלה לחלל הבית: "נשאר קולה?"

מי שהרגיש - מבין. הצורך הזה בקפאין, ועדיף קר קר. בכזה מצב של קימה עייפה זה ממש בגדר צורך. לא מותרות. לפחות הפעם. אז אולי נשאר משבת? היה נראה לי שראיתי משהו הבוקר. "לא נשאר". זו התשובה.

נו. מושך בכתפיים, מעשה נושא סבל, נתמודד. להכין קפה כבר אין זמן, החברותא מחכה. אבל, מה שיהודי צריך - הוא יקבל.

החברותא כבר ממתין לי למטה. לידו על השולחן - לא דבר אחר מפחית קולה וזוג כוסות. החליט לקנות היום במכונה סמוכה. תוך כדי שהוא מוזג לי, אני אומר לו: "יש לי בשבילך סיפור של השגחה פרטית..."

מה שלא נגזר על האדם - לא יגיע עלי

בשבת קודש פרשת בהעלותך, שבתנו כל בני המשפחה - תושבי קרית גת - בעיר ביתר עילית ת"ו, אצל ההורים, כמידי פעם בפעם. בד"כ חזרתנו לעירנו במוצאי שבתות אלו מתוכננת לזמן הנסיעה האמצעי מבין שלושה זמני הנסיעות המסופקות ע"י חברת קווים [הראשון סמוך ליציאת השבת יחסית, ובשביל 'לתפוס' אותן צריכים להזדרז בהתארגנות, וכולי האי ואולי... השני, כשעה אח"כ, והשלישי בסביבות השעה 12:00] אך השבוע, מסיבה בלתי ברורה, מיד עם צאת השבת נכנס

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

תמשיכו לבשל את אותו תפריט, לנהל את סדר היום באותה מתכונת, רק שימו לב להשחיל יהלומים של ערכים השקפתיים תוך כדי. תראו איזה יופי של שרשרת דורות לתפארת תעמידו בעזרת ה'

אומנות ההשחלה - פרק המיישי בסדרת הורים בתפקיד מאת הרב פנחס ברייער שליט"א

שלך, ה' יודע שהתגברת וויתרת ושמח איתך. או: תראו איך ה' אוהב אותנו ושולח לנו מתנות... נדאג שהילדים ירגישו ויחוו שיש בורא עולם, וכמה הוא טוב.

ילד שגדל בבית שבו מדברים על הבורא וחיים את זה כל הזמן, בית שבו מדברים על הזכות להיות מהעם הנבחר ולא ממשפחות האדמה, בית שבו הדיבור הוא סביב חובת האדם בעולמו; ילד השומע שגם לו, כילד, יש תפקיד בהמלכת הבורא, שהוא חלק ממלכות שמיים ומכבוד ה', וגם הוא מחויב בקידוש ה' כי הוא מייצג את מלכות שמיים - יתנהג אחרת.

מנוע סילון במתנה

נקודה נוספת שחשוב להשחיל לתוך חיי היומיום העמוסים: הנשמה הטהורה שקיבלנו, חלק אלוק ממעל, היא המתנה המופלאה והמדהימה ביותר. בתוך גוף גשמי, בעולם גשמי, יצר הקב"ה נשמה רוחנית - צריך להכיר בפלא הזה ולהודות עליו, ולכן מדי בוקר בבוקר אנו מודים על כך בברכת "אלוקי נשמה". מטרת האדם בעולמו היא להוות משכן לשכינה הקדושה. אם כן, ברור שהכלי העיקרי לעבודה זו הוא הנשמה הקדושה, החלק הרוחני והאלוקי שבאדם. לא קלה היא הדרך בעולם הזה, רבים המכשולים והמוקשים הטמונים בה, ורק הנשמה היא המגדלור שבכוחו להאיר את החשיכה.

נסביר לילדים שכל דבר תורה, כל מצווה מתרי"ג המצוות - מגבירים את אור הנשמה. כל התגברות וכל מעשה של זיכרון החומריות מסייעים להוסיף אור וכוח לנשמה. נסביר גם את הצד השני של המטבע - שכמו שהגוף עלול להידבק חלילה, כשהוא בסביבה מזוהמת או במגע עם חולים, כך הנשמה עלולה להיחלש, כשהיא נמצאת במקומות מזוהמים, במקומות שבהם רואים או שומעים דברים שהם נגד רצונו יתברך, או כשמתחברים לאנשים המתנהגים נגד רצונו. נסביר להם עד כמה חבר רע הורס ומחליא. נדבר גם על היכולת המופלאה שלנו לתקן ולטהר את הנשמה על ידי המעשים הטובים שלנו. הדבר דומה לנורה התלווה בחדר, שעם השנים, מרוב הצטברות אבק ופיח - שוב לא ניכר אורה. רק לאחר ניקיון, קרצוף והסרת השכבות המאפילות, תוכל הנורה לשוב ולהאיר.

בנוסף, נדגיש כי העובדה שקיבלנו נשמה מיוחדת כזו - מחייבת אותנו. נדמה את הנשמה למנוע של מטוס סילון המורכב

אחרי כל ההקדמות, נתחיל בפרק זה להתייחס לחינוך לערכים הלכה למעשה.

נקדים: החינוך הראשוני שאנו נותנים לילדינו הוא חינוך טכני, מעשי, וזה על פי דברי הרמב"ם בפירוש המשניות (אבות ג), שככל שההרגל בעניינים המעשיים קודם לתוכן - כך יקל להתחבר לעניין בהמשך. כלומר, כשאדם הורגל להתפלל מגיל שלוש, יקל עליו בגיל בוגר יותר להכניס כוונה ועומק בתפילה. לעומתו, אדם שרק שמע על חשיבות התפילה, על הקשר שבין יציר לבוראו, אבל בשטח למעשה לא התפלל מימיו - יתקשה להתחיל להתפלל.

אך בשטח, לפעמים, מרוב שאנו עסוקים בהנחלת הרגלים, כמו תפילה, ברכות, סדר לבישת הבגדים, שמירת שבת וכשרות המאכלים וכו' וכו', לא מגיעים לעיקר - לחינוך לערכים. ברור שלא נקום בוקר אחד ונכריז: היום מחזירים בבית הזה ערכים... זו משימה שיש לשלב אותה במערך הכללי של ההתנהלות בבית ותוך כדי חיי היומיום. ודווקא כך זה חודר יותר. הפעם נתמקד בערכים השקפתיים, שהם הבסיס לעולמו של כל יהודי.

הקב"ה רואה שוויתרת, ילד

מסופר על אדם שפגש את חברו לפנות בוקר וכולו נסער. לשאלתו - מה קרה? סיפר הלה על חלום מרגש שחלם: הוא זוכה בגילוי שכינה... הגיב חברו בפשטות: ברור שעל זה יחלום יהודי כמוך; על מה שחושבים ביום, חולמים בלילה... התפלא החבר: מה פתאום?! מתי חשבתי על הקב"ה ועל השכינה?! קמתי, התפללתי, למדתי... מתי יצא לי לחשוב?!

כואב... חיים, עובדים את ה', ולפעמים לא עוצרים לרגע וחושבים על מה ולמה...

כאן מגיע התפקיד שלנו כהורים. חייבים לדבר בבית על הבורא, חייבים לדבר על חובת האדם בעולמו - כן, בפשטות; לדבר על התפקיד והשליחות. זה לא נעשה בשיחה, רק בהשחלה פה ושם בכל הזדמנות שיש. למשל, נעיר לילד: אתה יודע, גם כשאני לא רואה - הקב"ה רואה אותך! תתלבש בצניעות... או: את האמת ה' יודע, אם ביצעת את התפקיד או לא.

חשוב מאוד שנתאמץ לחבר את הילדים לקב"ה בצורה חיובית, לא רק בתור "שוטר". נגיד לילד: הקב"ה רואה את המאמצים

מתאים ליהודים יראים ושלמים. לא נשדר זאת בסגנון: 'ילדים, מה אפשר לעשות, אסור להיכנס לאתר, התורה לא מרשה לנו, נוסעים הביתה וחבל'... אלא בגישה חיובית: 'ילדים, לא מתאים שנהיה כאן, אתם יקרים לנו מדי בשביל שנתלכלך במקום כזה. הקב"ה שומר עלינו ואוהב אותנו, ורוצה שנהיה נקיים'.

הנקודה הזו צריכה להיות מול עינינו בכל תחום בחיים: אנחנו לא לובשים בגד מסוג כזה, כי אנחנו מכובדים. לא כל סמרטוט המתאים בגודלו לילדים בני שנתיים - הולם נערה בת חמש עשרה. בחנויות הבגדים יש "חסה פתוחה" ששורצים בה חרקים ותולעים, ולצידה נמכרת גם חסה מגידול מיוחד ללא תולעים, שהיא ארוזה ושמורה, ודי למבין. זה לא עונש, זו זכות! אדם שהינו 'מובטל' - חופשי לעשות ככל העולה בדעתו, בכל עת ובכל זמן. לעומתו, אדם רציני הינו מוגבל בסדר היום שלו, יש לו שעות עבודה, יש לו ל"ז שאינו מאפשר חריגות. יהודי עסוק בכל מצב - יש לו שעה שבה עליו לקום, יש כללים הנוגעים למה שהוא אוכל ולאופן שבו הוא אוכל, הוא בתפקיד נעלה עשרים וארבע שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע; הוא "אנא עבדא דקודשא בריך הוא".

ילד החי באווירה כזאת, מרגיש: "ויגבה ליבו בדרכי ה'". הוא מבין שמשפחתו אינו סתם משפחה, הוא מרגיש שהוא חי באווירה זכה ונעלה יותר. והוא לא יוותר על כך!

על אופנוע; הרי לא ייתכן שזכינו בכוח עוצמתי כל כך, רק כדי שניהנה כאן בעולם, כי לצורך הנאה בעולם הזה - די בנפש בהמית. נסביר שלא ייתכן שזכינו בחוכמה, בינה ודעת, רק כדי ליהנות יותר ולכייף יותר.

מסעדת פועלים? לא בשבילי

כהורים, חשוב מאוד שנשלב בערכים שאנו מחדירים גם את הגאווה היהודית, את ההרגשה של העם הנבחר שזכות להשתייך אליו. נעביר את המסרים בצורה חווייתית, נדגיש כי כל ההגבלות ההלכתיות הן בעצם סוג של יוקרה, והן מעידות על ייחודיות.

כל אחד יבין שנשיא ארצות ארה"ב אינו סועד במסעדת פועלים פשוטה, גם אם מתחשק לו... הוא גם לא מטייל בשווקים וברחובות. ברור לכולנו שהגבלות אלו אינן מציקות לו, והוא בוודאי אינו מנסה לעקוף אותן. הוא מבין שמתוקף מעמדו הרם הוא מרומם, והוא שמח במעמדו.

לענייננו, יהודי הינו בן מלך! מתוקף מעמדו הנעלה, הוא מוגבל במאכלו, בדיבורו ובהליכותיו. כשזה המסר וזאת ההשקפה, ההגבלות מקבלות יחס של כבוד, ואף אחד אינו מוכן לוותר עליהן. יש לנו אין ספור הזדמנויות להחדיר השקפה זו. ניקח דוגמה קלאסית:

המשפחה יוצאת לטיול, מגיעים לאתר ומגלים שהוא אינו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

המלמד התקשר להורים בהתרגשות וסיפר להם על ההתקדמות המופלאה של ילדם. "הייתי שמח לדעת איזה טיפול נתתם לו, אולי אוכל להפנות ילדים נוספים לאדם שטיפל בילד שלכם"

המומחה שמקבל את הפונים מיידית בלי תור

המופלאה של ילדם. "הייתי שמח לדעת", אמר המלמד להורים, "איזה טיפול נתתם לילד. אולי אוכל להפנות ילדים נוספים לאדם שטיפל בילד שלכם".

"באמת קיימתי עצה טובה מאד", אמר האבא למלמד. "אחרי שראינו שהמצב כל כך לא פשוט, ואחרי שקיבלנו הפניה לטיפולים יקרים וראינו שאין כל אפשרות שנשלם עליהם, אמרתי לאשתי: 'אנחנו צריכים למצוא עצה, איך לעזור לילד שלנו'. וכך החלטנו להשקיע מדי יום (!) חצי שעה של אמירת תהלים למענו. בכל יום, גם אני וגם אשתי אמרנו תהלים במשך חצי שעה לזכות הבן הזה, שיעלה על דרך המלך.

"זהו. זה כל מה שעשינו. פנינו לריבוננו של עולם, המלמד תורה לעמו ישראל. אתה יכול להפנות אליו הורים נוספים. את כל מי שפונה אליו הוא מקבל מיידית, בלי תור".

(השגחה פרטית)

באחד מתלמודי התורה שבהם אני משמש כיועץ חינוכי, למד ילד שסבל מקשיים חמורים בקשב וריכוז. היו לו גם מאפיינים של ילדים שעל רצף האוטיזם, והבעיות ההתנהגותיות שלו היו קשות מאד.

ככל שחלפו השנים, הלכה ההימצאות שלו בכיתה, ונעשתה בלתי אפשרית. יעצתי להורים לשלוח את הילד לסדרה של טיפולים במכון מסוים, אלא שההורים טענו שאין להם כסף לכך. זה היה בתקופה של הווירוס שהלך והתפשט. המכון סגר את שעריו, כך שגם אם ההורים היו משתכנעים לשלם את הסכום, הם לא היו יכולים לשלוח לשם את הילד.

חודש חלף מאז שהצעתי להם לפנות לאותו מכון, והנה - פלאי פלאים. הילד נרגע והתחיל לעלות על דרך המלך! המלמד התקשר להורים בהתרגשות, וסיפר להם על ההתקדמות

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

באסיפת מורים הוחלט ברוב דעות על הרחקת תלמיד מהמוסד. האם מותר לאחד המשתתפים לספר שדעתו היתה כדעת המיעוט?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

לא לתלמיד עצמו או להוריו; וזאת בתנאי שלא ישתמע מדבריו שעדיין הוא סבור כך אף לאחר הכרעת הרוב.

תנאי נוסף הוא, שאינו מתכוין לגלות ולפרסם את הדבר; ועוד תנאי, שלא הוחלט באסיפה שיש לשמור על פרטיה בסוד. ואם מדובר באסיפת דיינים או רבנים שהם יראי אלוקים, אסור בכל אופן. ולדעת היד הקטנה גם באופן זה אסור, כמבואר בחפץ חיים כאן.

אמנם, כל היתר זה נובע מהקולא של 'באפי תלתא', וראה לעיל (סעיף י) שכתב הח"ח שיש להתרחק בכלל מקולא זו כיון שלדעת רבים מהראשונים אין לה שום מקור בש"ס.

הסעיף הנלמד היום ב'חפץ חיים' עוסק באסיפת שבעת טובי העיר שקיבלו החלטה ברוב דעות בענין מסוים, האם מותר לאחד מהם לגלות אחר כך שדעתו או דעת פלוני היתה מתחילה שונה, אך רבו עליו חבריו והכריחוהו ללכת אחד דעתם.

בביאורים ומוספים מביאים (משו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' כ) את סיכום ומסקנת הדברים לגבי סיטואציה שכיחה ומצויה יותר: כשהוחלט באסיפת מורים בדעת הרוב על הרחקת תלמיד ממוסד הלימודים, או על אי קבלתו למוסד, ודעתו של אחד מאנשי הצוות שהשתתפו באסיפה היתה כדעת המיעוט שסברו שלא לסלק את התלמיד או שיש לקבלו - מותר לו לספר זאת לאדם אחר, אך

מה היה תפקידו של מרן הגר"ח קנייבסקי באפיית המצות?

יומא דף סד

כגון שהיה לו חולה בתוך ביתו

שמעתם עליו - ר' אורי זוהר.

אני נכנס לבית המדרש, הוא יושב עם טלית ותפילין כמדומני, לומד בהתמדה עם החברותא. לא רציתי להפריע באמצע, המתנתי לרגע שיקום ממקומו, ואז ניגשתי אליו ואמרת: ר' אורי תשמע, אני צריך לעבור ניתוח לא קל בארצות הברית. אני הולך לצדיקים, וגם אליך אני בא עכשיו לקבל ממך ברכה.

הוא הסתכל עלי בתימהון: "ר' ראובן, טעית בכתובת, אינני נותן ברכות. לשם כך צריך ללכת לצדיקים, לחכמים, לא אלי. אף אחד לא מבקש ממני ברכות!".

ר' אורי, אני מגיע מבני ברק במיוחד, לקבל ברכה ממך - התחננתי.

"תהיה בריא, מה אתה רוצה ממני? מה נטפלת אלי?", התחנן הוא [וכבר אמר "תהיה בריא"....].

תשמע, אמרתי לו, זה לא יעזור לך. אני נוסע פעמיים בשבוע מבני ברק לבת ים, ובדרך עובר בכביש גהה. ובכביש גהה - אומרים שעוברים בו שישים ריבוא איש מדי יום, וגם אם פחות משישים ריבוא לא נורא. ועל הכביש, באחד הצמתים, תלוי שלט ענק, כפליים או שלוש פעמים מבית המדרש הזה, אותיות ענקיות, כל אות מטר ויותר. לא שייך לא לראות את השלט. ומה כתוב בו? שפתים יישק: "אורי זוהר, אחרי הכל, גלה לנו הכל, מדוע עזבת את הכל?".

אמרתי לו: ר' אורי, אם זכיתם לקדש שם שמים אני צריך ברכה מכם. הוא נתן את הברכה שלו.

(יחי ראובן - הגדה של פסח)

בספר דרך שיחה מספר הרה"ג ר' אליהו מן שמרן הגר"ח קנייבסקי אמר לו שהוא הולך לאפיית מצות, ואמר לו ר' אליהו ששמע בשם הגה"צ ר' שמואל הומינר זצ"ל שאמר כי אף כשהולכים אל הרב לשאול שאלה, צריך לומר קודם קפיטל תהילים... ואמר הגר"ח: זה נכון מאוד, העולם אומר על הגמרא (ב"ב קטז). "מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים", שאין הכוונה שהחכם יבקש רחמים על החולה, אלא ההולך אצל החכם יבקש עליו רחמים. [ובמאירי (כ"ב שם) כתב: ילך אצל חכם וילמוד הימנו דרכי התפלות ויבקש רחמים]. בהזדמנות אחרת כשדיבר עם הגר"ח שאמר לו היום אופים מצות, שאל ר' אליהו אם צריך להתפלל על זה, וענה הגר"ח: ודאי צריך להתפלל על זה. למחרת שאל ר' אליהו להרב איך הייתה אפיית המצות אתמול. וענה הגר"ח שברוך ה' היה כשורה, והוסיף: אמרתי להם שאם יבוא משיח יצטרכו לאפות שוב, כי המצות טמאים ויצטרכו להטהר ולאפות מחדש. כשאפינו מצות, גיסי הגר"ש אשכנזי זצ"ל היה הממונה, שאלתיו ומה תפקידי, וענה: אתה תגיד תהילים!

(דרך שיחה)

מספר הגאון ר' צבי קרלנשטיין זצ"ל לפני שנים עמדתי לפני ניתוח קשה באמריקה. כדרך העולם שהולכים לצדיקים לבקש מהם ברכות - "כל שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים" (ב"ב קטז). - החלטתי גם אני לקבל ברכה מצדיק. קמתי ונסעתי לירושלים. באתי לעיר העתיקה, לשיבת אש התורה' לבקש ברכה. כי בישיבה ההיא ישב ולמד יהודי, ודאי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם מברכים על הדלקת נרות בערב יום הכיפורים?

של שבת" - נחלקו הפוסקים האם יש להוסיף בברכה "ושל יום הכיפורים".

וכמו כן, נחלקו הפוסקים אם מברכים 'שהחיינו' בשעת ההדלקה; והנהגות לברך שהחיינו, והולכות לבית הכנסת לשמוע 'כל נדרי' - יזהרו שלא לברך שהחיינו פעם נוספת בשעה שהציבור מברכים שהחיינו לאחר כל נדרי.

[שו"ע תרי, א-ב, משנ"ב ז (וראה שם, א-ב), ושעה"צ ה; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 2 ו-5]

מנהג ישראל להדליק נרות בערב יום הכיפורים; ויש שכתבו, שצריך שהנרות ידלקו במשך כל ליל יום הכיפורים. ונחלקו הפוסקים אם מברכים על ההדלקה, או שמאחר ואינה חובה מוחלטת מתקנת חכמינו ז"ל, ואדרבה, בעבר היו מקומות שנהגו שלא להדליק, אין לברך על מנהג זה.

ואף בנוגע לערב יום הכיפורים שחל בשבת, שבו הדלקת הנרות היא חובה לכל הדעות, ובלאו הכי מברכים "להדליק נר

באיזה תאריך הסתיים מתן תורה?

הנשים. ונהגו להדליק 'נרות נשמה' לעילוי נשמת ההורים, כיון שיום הכיפורים מכפר גם על נשמות המתים. ונחלקו הדעות בקשר למקום ההדלקה: יש אומרים שאת כל הנרות ידליקו בבית הכנסת; יש אומרים שאת הנרות שכנגד החיים ידליקו בבית הכנסת, ואת נרות הנשמה - בבית; ויש אומרים להיפך.

[שו"ע תרי, משנ"ב ד, ומשנ"ב י-יב; ביאורים ומוספים דרשו, 11-13]

מנהג קדום מימות הראשונים, שנשתמר עד לימינו בקהילות רבות, להדליק נר ליום הכיפורים כנגד כל אחד ואחד. וכמה טעמים ניתנו לכך, ובהם: א. על שם התורה, שגמר נתינתה - במתן הלוחות השניות - היה ביום הכיפורים, והיא נקראת 'אור'. ב. כנגד הרוח והנשמה ורמ"ח האיברים, שביחד הם בגימטריא 'נר'. ונהגו שלא להדליק כנגד אנשים בלתי נשואים, ולא כנגד

האם מותר להשאיר תבשילים על האש למשך יום הכיפורים לצורך מוצאי היום?

על גבי האש, או בתוך ה'הטמנה', במשך יום הכיפורים, לצורך מוצאי היום, נראית כ'הכנה' מיום הכיפורים לחול; ואף שבשבת לא החמירו בכך, מאחר וההכנה מתבצעת מאליה, ביום הכיפורים נכון להחמיר בדבר היתר הנדמה כאיסור. ויש שכתבו, שהעמדת האוכל בערב היום עבור מוצאי היום, נראית כ'זללנות'. ובדיעבד, לכל הדעות מותר המאכל באכילה במוצאי היום.

[שו"ע תרט, א, משנ"ב ב, ושעה"צ א רג; ביאורים ומוספי דרשו, 1-3]

מותר להתחיל מלאכה בערב שבת אף כשהיא נמשכת - מאליה - בשבת עצמה, ולמרות זאת, מנהג בני אשכנז, אשר מקורו כבר בדברי הגאונים, שלא להשאיר על גבי האש למשך יום הכיפורים - וכן שלא 'להטמין' בערב יום הכיפורים באופן שבו אסור להטמין מאכלים בערב שבת לצורך השבת (ראה במקורות) - תבשילים לצורך מוצאי היום.

ויש שכתבו, שטעם המנהג הוא, משום שהימצאות המאכל

האם מותר להטמין חמין בערב יום הכיפורים בשביל מוצאי יום הכיפורים? | כיצד נוהגים בעיר שאין לה מנהג קדום בעניין הדלקת נרות ביום הכיפורים? | ובאלו מקומות מדליקים נרות?

תמצית שיעור הלכה במשנה ברורה הלכות ראש השנה במסגרת לימוד 'דף היומי בהלכה'
[משנ"ב חלק ו', סימן תר"ט סעיף א' - סימן תר"י סעיף ד']

ולא יתאוה לה, וממילא לא יבוא לידי תשמיש, ומבאר המשנה ברורה, שלפי הנוהגים שלא להדליק, המנהג הוא שלא להדליק גם בבית ולא רק בחדר משכבו, ולפי הנוהגים להדליק, הדין הוא, שמותר להדליק כמו בשבת בכל מקום, ולשיטה הסוברת שלא מדליקים, אם יש לו נר בבית, חייב להדליק גם בחדר משכבו, מכיוון שכיש נר בבית, הוא רואה את אשתו, ועלול לבוא לידי תשמיש, ולכן צריך שיהיה נר גם בחדר משכבו, כדי שלא יבוא לידי תשמיש.

המנהג להדליק נר ביום הכיפורים, הוא מנהג חשוב יותר, ואם יש עיר חדשה שאין לה מנהג קדום, צריכה להתנהג במנהג להדליק.

ברכה על הדלקת נר יום הכיפורים

יש מי שאומר, שמברכים על הדלקת נר יום הכיפורים, ומבאר המשנה ברורה, שמדובר במקום שנוהגים להדליק נר ביום הכיפורים, וממילא זה חיוב, וצריך לברך וכמו בשבת, וכן המנהג במדינות אלו לברך, 'אשר קדשנו וכו' להדליק נר של יום הכיפורים'.

מקומות שמדליקים בהם נרות

מדליקים בכל מקום, בבתי כנסיות, ובתי מדרשות, ובמבואות האפלים, ועל גבי החולים, וכשמדליקים במקומות אלו, אין לברך, משום שעיקר הברכה נתקנה משום שלום בית, וכאן זה לא שייך. נוהגים בכל מקום להרבות נרות בבתי כנסיות, וכן להדליק נר נשמה לאביו ולאמו שמתו.

הטמנת חמין בערב יום הכיפורים לצורך מוצאי יום הכיפורים אומר השולחן ערוך, מותר להטמין חמין מערב יום הכיפורים למוצאי יום הכיפורים, אמנם דעת היש אומרים היא, שאסור להטמין מאכל בקדירה מערב יום הכיפורים לצורך חול, ואפילו לפני חצות, ואם עבר והטמין, לא צריך להמתין במוצאי יום הכיפורים בכדי שיעשה, ובשער הציון מבואר שתי טעמים בדעת היש אומרים, טעם א', משום שלא ראוי שיהיה מאכל מוטמן ומתבשל ביום הכיפורים, ואף על פי שהדבר מותר מעיקר הדין, בכל זאת בעשרת ימי תשובה יש להחמיר גם בדבר שמותר מעיקר הדין, טעם ב', משום שזה נראה כרעבתנות, והנפקא מינה בין שתי הטעמים היא, באופן שמטמין דברים שלא בשביל מוצאי יום הכיפורים, כגון שהוא מטמין הרבה אוכל שצריך אותו לזמן מרובה, וניכר הדבר שזה לא בשביל מוצאי יום הכיפורים, שאם הטעם הוא משום שזה נראה כרעבתנות, בזה אין חשש, כי ניכר הדבר שזו הטמנה לצורך זמן רב, אבל אם הטעם הוא משום שיש עניין שלא תהיה קדירה מוטמנת ומתבשלת ביום הכיפורים, אז גם אם יש בה הרבה מאכל וזה לצורך זמן רב, בכל זאת הדבר אסור.

הדלקת נרות בליל יום הכיפורים

מקום שנוהגים להדליק נר בליל יום הכיפורים, מדליקים, ובמקום שלא נהגו, לא מדליקים, ומבאר המשנה ברורה ששתי השיטות התכוונו לדבר אחד, והוא, למנוע את האדם מתשמיש המיטה ביום הכיפורים, שאותם שנוהגים להדליק נר, הוא כדי למנוע את האדם מתשמיש המיטה, שהרי אסור לשמש לאור הנר, ואותם הנוהגים שלא להדליק נר, הוא בכדי שלא יראה את אשתו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

* מצוה מן התורה להוסיף מחול על הקודש בערב יום הכיפורים, דהיינו, לנהוג באיסורי האכילה ויתר איסורי יום הכיפורים, כחמש עשרה דקות לפני שקיעת החמה. ולכל המוקדם, רשאי אדם לקבל על עצמו את 'תוספת' יום הכיפורים מזמן 'פג המנחה' ואילך, שהוא שעה 'זמנית' ורבע לפני סוף היום; ואם קיבל את תוספת יום הכיפורים לפני זמן זה, לא חלה קבלתו.
* המקבל על עצמו את תוספת יום הכיפורים באופן סתמי, קבלתו כוללת את כל איסורי יום הכיפורים. אולם, ניתן לפרש ולהגביל את קבלת התוספת לחלק מאיסורי היום בלבד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לקבל תענית בתפילה מנחה בזמן 'מנחה גדולה'?

ובנוגע למיקום הקבלה בתפילה - לדעת השולחן ערוך, יש לאומרה בברכת 'שומע תפילה', או בסוף התפילה, לפני הפסיעה לאחור; ולדעת הרמ"א, ראוי לאומרה דווקא בסוף התפילה. וכשמקבל בסוף התפילה, ראוי שיעביר במחשבתו את נוסח קבלת התענית (ראה להלן) בברכת שומע תפילה.

[שו"ע תקסב, ו-ז, ומשנ"ב כז, לד רלה]

כפי שלמדנו, בכדי להחיל שם 'תענית' על תענית יחיד, יש לקבלה באמירה ביום שלפניה. זמן הקבלה, הוא בתפילת מנחה בזמן 'מנחה קטנה', כדי שיקבלו את הצום בסמוך לתחילתו; והיינו, שגם אם הצום בפועל הוא ביום בלבד ולא בלילה, תחילת הלילה מוגדרת כתחילת התענית, ולכן יש לקבלה בסמוך לתחילת הלילה. ובדיעבד, אם מתפלל מנחה בזמן 'מנחה גדולה', יקבל את התענית בתפילתו.

הלוח היומי

ד' בתמוז | רבנו יעקב ב"ר מאיר תם זצ"ל, מגדולי בעלי התוספות, בעל ספר הישר ועוד

תק"ט: רבי נסים חיים משה ב"ר יוסף מזרחי זצ"ל, הראשל"צ ואב"ד בי-ם, בעל אדמת הקודש.

תקס"ה: רבי פנחס ב"ר צבי הירש הורוויץ זצ"ל, אב"ד פפד"מ, בעל הפלאה, המקנה, פנים יפות ועוד.

תקע"ד: רבי יעקב ב"ר מרדכי ריינמאן זצ"ל, אב"ד נארל.

תר"ג: רבי יהושע העשיל ב"ר ברוך פרנקל-תאומים זצ"ל, מקומארנא.

תרנ"ט: רבי עזריאל ב"ר יהודה הילדסהיימר זצ"ל, אב"ד קהל עדת ישראל-ברלין, תלמיד של בעל הערוך לנר ומייסד בתי מחסה בי-ם.

תש"ן: רבי יהושע ב"ר חיים יהודה סג"ל דייטש זצ"ל, אב"ד בראשוב, וואשארהעלי, ושכונת קטמון בי-ם, בעל בית הלחמי ועוד.

תשנ"ו: רבי חיים משה ב"ר מאיר יוסף מנדל זצ"ל, מב"ב.

יום זה הוא יו"ט במגילת תענית (לפי כת"י מינכן, וי"א שהוא בי"ד תמוז), על שבטלו טענות הצדוקים והבייתוסים. בשנת תש"א, ביום זה החל הפוגרום הנוראי והאכזרי בעיר יאסי-רומניה שנמשך כשלושה ימים ובו נרצחו כ-24,000 יהודים הי"ד.

בעת מסע הצלב הראשון בשנת ד'תתנ"ו, נהרגו ביום זה כ-300 יהודים הי"ד, שברחו מהצלבנים והתחכאו בכפר קטן, עד שנתפסו ע"י הצלבנים ונהרגו באכזריות רבה.

ביום זה בשנת מ"ו, בעקבות הלשנה, נעצר ונכלא רבינו המהר"ם מרוטנבורג זצ"ל כשהיה בדרכו לא"י, ולא הסכים שיפדוהו בתשלום כופר ובהמשך אף נפטר בכלאו זה.

יארצייט:

ד' אלפים תתקל"א: רבנו יעקב ב"ר מאיר תם זצ"ל, מגדולי בעלי התוספות, בעל ספר הישר ועוד.

לאהוב את ה' יותר מכל דבר אחר

כתב החינוך: ראוי לו לאדם שישים כל מחשבתו וכל מגמתו אחר אהבת השם ויעריך בלבו תמיד כי כל מה שהוא בעולם מעושר בנים וכבוד, הכל כאין וכאפס ותוהו כנגד אהבתו ברוך הוא.

(ספר החינוך מצוה תיח)

נשתדל להתחזק לאהוב את ה' - יותר מכל הנאה גשמית, כגון: בנים, ממון, כבוד וכו'

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il